

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2023/63 Uitleg artikel 1D-toets bij (staatloze) Palestijnen
Kenmerk (digijust)	Asiel / Bescherming
Hoofdtak	
InformIND Thema	Beleid geldend voor (staatloze) Palestijnen
Relatie met	WI 2020/19 Palestijnen
Geldig vanaf	08-09-2023
Geldig tot en met	08-03-2024

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Op 13 juli 2023 is beleid voor (staatloze) Palestijnen uit de Palestijnse gebieden bekendgemaakt. Zie de [brief aan de Tweede Kamer](#) en de onderliggende beslisnota. Dit IB geeft handvatten bij de toepassing van art. 1D Vluchtelingenverdrag en specifiek voor (staatloze) Palestijnen uit Gaza. [interne notitie]

2. Verwachting

- Dit IB wordt in WI 2020/19 opgenomen.
- IB 2020/135 (Syrische Palestijnen) is in dit IB verwerkt en vervallen.
- Het beleid onder C2/3.2 Vc en C7/28 Vc is aangepast.

3. Inhoud/Toelichting

Waarom bestaat artikel 1D?

De (staatloze) Palestijnen die onder artikel 1D vallen zijn door de internationale gemeenschap al erkend als vluchtelingen. Zij staan namelijk onder de bescherming van de UNRWA. Zij kunnen daarom niet óók nog eens een a-status in Nederland krijgen. Zij worden op basis van artikel 1D hiervan dus uitgesloten. Let op: dit kan ook andersom werken. Als UNRWA's bescherming (nood)gedwongen is opgehouden krijgt de Palestijn direct een a-status, want hij is dus al erkend als vluchteling.

Is art. 1D op alle Palestijnen van toepassing?

Nee. Art. 1D is niet van toepassing als:

1. De Palestijn niet uit één van UNRWA's vijf mandaatgebieden komt. Dit zijn: Syrië, Gaza, de Westelijke Jordaanoever, Libanon en Jordanië.
2. De Palestijn wel uit één van deze gebieden komt, maar niet voldoet aan de twee criteria. Dat wordt in paragraaf 4 uitgelegd.

In beide situaties toets je conform de standaard asielprocedure (dus eerst 1A en eventueel subsidiaire bescherming).

4. Hoe te handelen

Op deze pagina staat een algemene uitleg van de artikel 1D-toets. Op de volgende pagina wordt deze toets toegepast op de (staatloze) Palestijn uit Gaza.

Uitleg artikel 1D-toets

Twee criteria

Artikel 1D heeft in de beslispraktijk van de IND betrekking op (staatloze) Palestijnen die 1)* daadwerkelijk en 2)* kort voor, of direct voorafgaand, aan de asielaanvraag [interne notitie] bescherming of bijstand ontvingen van de UNRWA. [interne notitie]

[interne notitie]

****Ad. 1***

De enkele UNRWA-registratie is dus niet voldoende.

****Ad. 2***

De periode van verblijf in een land i.v.m. doorreis valt hier ook onder. [interne notitie]

Als van beide criteria sprake is wordt de (staatloze) Palestijn uitgesloten van artikel 1A Vluchtelingenverdrag. Je wijst de asielaanvraag onder 1A af, tenzij sprake was van (nood)gedwongen vertrek. Zie hieronder.

(Nood)gedwongen vertrek: twee situaties

De ontvangen bescherming of bijstand is opgehouden omdat de (staatloze) Palestijn (nood)gedwongen moest vertrekken uit het UNRWA-mandaatgebied. De IND neemt aan dat hiervan sprake is in 2 situaties:

1. De UNRWA is opgehouden te bestaan in het betreffende mandaatgebied óf het is voor de UNRWA ten aanzien van de individuele (staatloze) Palestijn onmogelijk om levensomstandigheden te bieden die stroken met de opdracht waarmee zij is belast; **en/of**
2. Er is sprake van een persoonlijke of algemene situatie van ernstige onveiligheid. Voor Palestijnen uit Syrië kun je dit - vanwege de oorlog - snel concluderen. Houd wel het beleid voor Syrië in de gaten.

In beide gevallen krijgt de (staatloze) Palestijn automatisch een a-status (dus óók de Syrische Palestijn die is gevlucht voor oorlogsgeweld). Hij staat niet meer onder de bescherming van de UNRWA en dus is het Vluchtelingenverdrag van toepassing.

Tot hier de algemene uitleg van de art. 1D-toets.

Subsidiaire bescherming

Als er geen sprake was van (nood)gedwongen vertrek wijs je de aanvraag dus af onder 1A. Wel toets je daarna nog in de standaard asielprocedure door of subsidiaire bescherming in de rede ligt. Bijvoorbeeld wanneer de Palestijn vreest voor toekomstige uitzetting vanwege zijn verblijfsstatus. Je toetst aan alle landen van gebruikelijke verblijfplaats. Als je constateert dat er een land is waar de Palestijn geen asielvrees heeft wijs je de aanvraag af. Zie voor meer informatie WI 2020/19.

De (staatloze) Palestijn uit Gaza

Je toetst eerst of artikel 1D van toepassing is (p. 2). Zo ja, dan toets je of sprake is van (nood)gedwongen vertrek. Hieronder worden op dat punt handvatten gegeven.

Situatie 1 (p. 2)

De UNRWA is actief in Gaza, maar het uitvoeren van haar opdracht staat onder druk. In veel gevallen kan zij namelijk geen daadwerkelijke bescherming en bijstand meer bieden. Je toetst of hiervan sprake is ten aanzien van de individuele (staatloze) Palestijn. [interne notitie]

De UNRWA beschrijft in haar brief van 22 september 2021 welke vormen van bijstand en/of bescherming zij biedt:

- Basisonderwijs;
- Primaire gezondheidszorg;
- Hulpverlening en sociale diensten;
- Infrastructuur en kampverbetering;
- Microkredieten;
- Noodhulp, ook tijdens gewapende conflicten.

De UNRWA stelt dat alle personen onder haar mandaat toegang moeten hebben tot onderwijs en primaire gezondheidszorg. Voor overige vormen van bijstand moet de Palestijn voldoen aan voorwaarden die niet worden toegelicht in de brief.

Als de Palestijn gelet op zijn individuele behoeften één of meer van deze bijstandsvormen nodig heeft en die ook heeft ontvangen concludeer je dat de UNRWA in Gaza wél in staat is geweest om de levensomstandigheden te bieden die stroken met haar opdracht. [interne notitie]

Situatie 2 (p. 2)

In de Vc staat dat in Gaza geen sprake is van 15c. [interne notitie]

De Palestijn kan nog wel vertrokken zijn vanwege een persoonlijke situatie van ernstige onveiligheid. Als hier sprake van is krijgt de Palestijn een a-status, ongeacht of het asielmotief raakt aan één van de gronden van het Vluchtelingenverdrag.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met SUA, JZ, A&B en DMB.

[interne notitie]